

2019

# Fokprogramma TES



P.A.P. Pipers

Schapenstamboek TES

1-4-2019

## Inhoudsopgave

<b>1. Naam organisatie.</b> .....	2
<b>2. Fokdoel.</b> .....	3
<b>3. Naam ras.</b> .....	4
<b>4. Gedetailleerde eigenschappen van het ras.</b> .....	5
<b>5. Geografisch gebied. (Artikel 12)</b> .....	6
<b>6. Identificatie van fokdieren. (Artikel 22)</b> .....	8
<b>7. Systeem voor registratie van de afstamming.</b> .....	9
<b>8. Selectie- en fokdoelstellingen.</b> .....	11
<b>9. Informatie over precieze omstandigheden die creatie / reconstructie rechtvaardigen.</b> .....	16
<b>10. Prestatieonderzoek. (Artikel 25, 26, 27, 28, 29 en Bijlage III)</b> .....	17
<b>11. Genetische evaluatie. (Artikel 25, 26, 27, 28, 29 en Bijlage III)</b> .....	20
<b>12. Indeling van het stamboek. (artikel 15, 16, 17, 18, 19, 20 en 21)</b> .....	22
<b>13. Voldoende fokdieren en fokkers.</b> .....	25
<b>14. Afgifte zoötechnische certificaten. (Artikel 30 en Uitvoeringsverordening 2017/717)</b> .....	28
<b>15. Uitvoering fokprogramma. (Artikel 8)</b> .....	29
<b>Bijlagen</b> .....	31

## 1. Naam organisatie.

De vereniging draagt de naam: **Schapestamboek Texelaar Elite Schapen (Schapestamboek TES).**

*Verdere onderbouwing is opgenomen in het document: Statuten van Schapestamboek TES.*

**1. Naam organisatie**  
Vermeld de naam van uw organisatie.

## 2. Fokdoel.

Het uitgangspunt van het Schapenstamboek TES is een fokkerij, die gericht is op de instandhouding en het zoveel mogelijk verbeteren van de kwaliteit van de volbloed Witte Texelaars.

Het fokdoel dat hierbij aansluit gaat uit van:

- Exterieur: In overeenstemming met de rasbeschrijving;
- Nakomelingen productie: Een volwassen ooi werpt gemiddeld 2 lammeren;
- Groeivermogen: Snelle groei van de lammeren;
- Gebruikseigenschappen: Functionele schapen met een lange levensduur;
- Slachtkwaliteit: Optimalisatie van de karkaskwaliteit.

*Verdere onderbouwing is opgenomen in het document: **Fokdoel van Schapenstamboek TES.***

### 2. Fokdoel

Geef aan welke doelen, of een combinatie daarvan, u nastreeft.

- Instandhouding van het ras
- Verbetering van het ras
- Creatie van een nieuw ras
- Reconstructie van een ras

### 3. Naam ras.

De “*Witte Texelaar*” is de naam van het ras waarvoor dit fokprogramma is opgesteld. In andere lidstaten wordt het ras ook vermeld als “Texel” of “BelTex”. Daarnaast vallen buiten scope van dit fokprogramma alle kleurslagen behalve de kleur wit.

*Verdere onderbouwing is opgenomen in het document: **Fokdoel en fokreglement van Schapenstamboek TES.***

#### **3. Naam ras**

Vermeld hier de naam van het ras waarvoor u het fokprogramma heeft opgesteld. Als het ras in andere lidstaten een andere rasnaam heeft, dan kunt u deze namen hier ook vermelden. Zo is het voor fokkers in alle lidstaten duidelijk voor welk ras u een stamboek bijhoudt.

#### 4. Gedetailleerde eigenschappen van het ras.

De gedetailleerde eigenschappen van de Witte Texelaar die niet met uitsterven wordt bedreigd is als volgt:

- Het is een middelzwaar schaap.
- Lamt één keer per jaar af. Volwassen ooien werpen en zogen doorgaans twee lammeren per worp. De eerste worp van een ooi kan reeds op 1-jarige leeftijd plaatsvinden.
- Heeft een zeer goede slachtkwaliteit. De vetbedekking is optimaal.
- Het lichaam is ruim gebouwd, balkvormig en doet massaal aan.
- De kop is sprekend, heeft goede verhoudingen en is voorzien van een recht neusbeen en een brede bek. Verder zijn een zwarte neusspiegel en een blanke beharing gewenst.
- De hals is voldoende lang en correct geplaatst.
- De romp is in zijn geheel best bespierd, met extra gevulde lenden en dijen.
- De voor-, midden- en achterhand vormen een evenredig geheel.
- De voorhand is breed en diep, met een goed geplaatste, vrij lange schouder en een voldoende ver naar voren doorlopend borstbeen.
- De middenhand is lang, breed met voldoende diepte in de ribben en brede, sterke lendenen.
- De achterhand is breed terwijl het kruis lang en licht hellend is.
- Het beenwerk is fijn van structuur, passend ontwikkeld, droog en krachtig. Het is zowel in gang en stand correct.
- De romp is bedekt met een witte functionele vacht. De wol is fijn, gesloten en vast gestapeld en bevat geen overtollig wolvet. Kop en benen zijn onbewold en bedekt met wit haar.
- De staart is fijn en heeft een passende lengte.

De genetische bijzonderheden of defecten zijn als volgt:

- Varkensbek;
- Snoekbek;
- Ontbreken van één of twee teelballen bij het mannelijke geslacht;
- Eén of meerdere zwarte vlek(ken);
- Vos;
- Grimmel;
- Vale vlek;
- Blind;
- Booroola;
- Andere kleurslagen (Bijv.: Blauw, Das, Bont).

*Verdere onderbouwing is opgenomen in het document: **Fokdoel en fokreglement van Schapenstamboek TES.***

#### **4. Gedetailleerde eigenschappen van het ras**

Voeg een uitgebreide beschrijving toe van het ras. U beschrijft hier ook eventuele genetische bijzonderheden of defecten als deze bekend zijn. Vermeld of er sprake is van een met uitsterven bedreigd ras. Vermeld ook de toename van het inteeltpercentage per generatie als deze bekend is.

## 5. Geografisch gebied. (Artikel 12)

Het geografisch gebied van schapenstamboek TES op 31 december 2017 bestaat uit:

- **Nederland**

- De uitvoerende activiteiten zijn:
  - Ledenvergadering(en);
  - Dieradministratie;
  - Keuring(en);
  - TES-dag;
  - Open bedrijvendag(en);
  - Inspectie in het kader van prestatieonderzoek.
- Aantal leden, fokkers en/of aangeslotenen: 133
- Aantal fokdieren: 4298
- De activiteiten zijn gestart op : 24-05-2003

- **België**

- De uitvoerende activiteiten zijn:
  - Dieradministratie;
  - Prijskamp(en);
  - Open bedrijvendag(en);
  - Inspectie in het kader van prestatieonderzoek.
- Aantal leden, fokkers en/of aangeslotenen: 43
- Aantal fokdieren: 758
- De activiteiten zijn gestart op : 01-01-2007

- **Duitsland**

- De uitvoerende activiteiten zijn:
  - Er worden op dit moment geen activiteiten in dit land ontplooit.
- Aantal leden, fokkers en/of aangeslotenen: 0
- Aantal fokdieren: 0
- De activiteiten zijn gestart op : 01-09-2009

- **Luxemburg**

- De uitvoerende activiteiten zijn:
  - Er worden op dit moment geen activiteiten in dit land ontplooit.
- Aantal leden, fokkers en/of aangeslotenen: 0
- Aantal fokdieren: 0
- De activiteiten zijn gestart op : N.v.t.

- **Verenigd Koninkrijk**

- De uitvoerende activiteiten zijn:
  - Er worden op dit moment geen activiteiten in dit land ontplooit.
- Aantal leden, fokkers en/of aangeslotenen: 1
- Aantal fokdieren: 0
- De activiteiten zijn gestart op : 01-03-2014

Verdere onderbouwing is opgenomen in het document: **Huishoudelijk reglement en ledenlijst van Schapenstamboek TES.**

**5. Geografisch gebied (artikel 12)**

Beschrijf per lidstaat (en in voorkomend geval deelstaat): de activiteiten die u uitvoert, het aantal fokkers en het aantal fokdieren. Vermeld ook op welke datum de activiteiten zijn gestart. Ook de gegevens over Nederland vermeldt u hier.



## 6. Identificatie van fokdieren. (Artikel 22)

De identificatie van fokdieren vindt bij schapenstamboek TES als volgt plaats:

- **Wijze van identificatie**

Ieder lid van het stamboek is primair verantwoordelijk voor een juiste nummering van zijn dieren.

- Binnen 7 dagen na geboorte moeten de nakomelingen worden voorzien van een uniek oormerk.
- Bij verlies van het oormerk dient als volgt te worden gehandeld:
  - Direct na verlies van een oormerk zal een nieuw oormerk geplaatst moeten worden;
  - Vermeld het nummer van het nieuwe oormerk van het desbetreffende dier in TESonline;
  - Verwijder een hoekje van het nieuw geplaatste oormerk om daarmee kenbaar te maken dat het nummer van het oormerk niet overeenkomt met het volgnummer van het dier.

Ieder dier is in beide oren voorzien van één oormerk. Op beide oormerken is visueel zichtbaar hetzelfde unieke levensnummer. In één van de beide oormerken is een chip verwerkt.

In het dieradministratie programma wordt van elk dier het unieke levensnummers vermeld. Hieraan wordt tevens een levensnummer (uniek stamboeknummer) gekoppeld, welk bestaat uit een combinatie van landcode, stamboeknummer fokker en volgnummer.

- **Wijze van identificatie**

De identificatie van het dier wordt op de volgende wijze gecontroleerd:

- Administratieve controle door middel van het gebruik van geboortelijsten, stallijsten, dekljsten en zoötechnische certificaten;
- Visuele controle door aflezen oormerk tijdens najaarsinspectie, predikaatkeuring, bloedonderzoek en bedrijfscontrole tijdens dek- en worpperiode door de inspecteur (ook wel stamboekkeurder genoemd);
- Controle bij DNA-analyse t.b.v. van het certificaat voor sperma en embryotransplantatie alsook voor de steekproef t.b.v. afstammingscontrole.

Verdere onderbouwing is opgenomen in het document: **Fokreglement van Schapenstamboek TES**.

### 6. Identificatie van fokdieren (artikel 22)

#### a. Wijze van identificatie

Beschrijf het systeem dat wordt gebruikt om dieren te identificeren en te registreren in het stamboek. Beschrijf de methode die daarbij wordt gebruikt, bijvoorbeeld een oormerk, chip, DNA-analyse, en het gebruik van unieke stamboeknummers.

#### b. Controlesystematiek

Beschrijf op welke wijze u de identificatie van het dier controleert. Bijvoorbeeld door middel van een administratieve controle, zoals het gebruik van stallijsten en dekljsten. Of door een controle bij het dier met een chiplezer of DNA-analyse.

## 7. Systeem voor registratie van de afstamming.

De registratie van de afstamming geschied op 2 verschillende methoden bij schapenstamboek TES:

- **Registratie van afstamming op basis van geboorte**

De registratie van de afstamming van een dier wat geboren wordt bij een TES-lid geschied op basis van een dekbericht en een geboortemelding in TESonline.

Bij invoer van een dekbericht moet de ooi gekoppeld worden aan de dekrum met vermelding van de dekdatum/dekperiode. Daarnaast moet de soort paring geregistreerd worden. Invoer van het dekbericht is voor het lid mogelijk tussen 1 juli en 1 januari. Hierna kan enkel de dieradministratie dekberichten invoeren/aanpassen.

Bij invoer van een geboortemelding moet de nakomeling gekoppeld worden aan de moeder. Het koppelen is enkel mogelijk wanneer een dekrum met juiste dekdatum bekend is bij de moeder. Daarnaast moet bij de nakomeling worden vastgelegd het unieke levensnummer (stamboeknummer wordt automatisch gegenereerd), de geboortedatum (gelijk aan de geboortedatum in de I&R database) en de worpgrootte. Invoer van geboortemeldingen is voor het lid mogelijk tussen 1 januari en 1 juli. Hierna kan enkel de dieradministratie geboortemeldingen invoeren/aanpassen

Hierna is de registratie van de afstamming uitgevoerd.

Controle vindt plaats door de dieradministratie die ook enkel bevoegd is tot het door voeren van correcties. De volgende controles worden jaarlijks uitgevoerd:

- In TESonline is het voor leden niet mogelijk om dekgegevens in te voeren in de periode tussen 1 januari en 1 juli. Voor het invoeren van geboorte gegevens is dit niet mogelijk tussen 1 juli en 1 januari. Wijzigingen moeten nadien altijd gemeld worden bij de dieradministratie van TES (ook wel DAT genoemd). Deze worden beoordeeld door DAT (bijv. match dekdatum met geboortedatum) en digitaal opgeslagen in het archief;
- TESonline geeft een foutmelding als lammeren buiten de periode geboren worden dan dat ze volgens de dekbericht geboren hadden moeten worden;
- Bij het ontbreken van het certificaat voor sperma of certificaat voor embryo's als ook het DNA profiel van de ouders worden de lammeren opgenomen in de hoofdsectie en de klasse register;
- Tijdens predikaatkeuring worden alle beoordeelde nakomelingen gecontroleerd door visuele inspectie met diernummers te controleren met een uitdraai van de stallijst;
- De inspecteurs bezoeken voor het uitvoeren van de inspectie t.o.v. het prestatieonderzoek de leden. Deze bezoeken vinden plaats tijdens de dekperiode, waarbij een visuele controle de diernummers plaats vind;
- TES houdt jaarlijks een loting voor de DNA controle tijdens de ledenvergadering in Mei. TES is instaat om een DNA controle uit te voeren, maar deze wordt niet structureel jaarlijks uitgevoerd.

- **Registratie van afstamming op basis zoötechnisch certificaat andere fokkerijorganisatie**

De registratie van de afstamming van een dier welke wordt aangevoerd/gehuurd door een TES-lid geschied op basis van het door de erkende fokkerijorganisatie uitgegeven zoötechnisch certificaat. Alle vermelde afstammingsgegevens (behalve de fokwaarde) op het zoötechnisch certificaat worden geregistreerd in TESonline.

Controle vindt plaats door de dieradministratie die ook enkel bevoegd is tot het door voeren van correcties. De volgende controles worden bij de invoer van afstammingsgegevens uitgevoerd:

- Is de geboortedatum op het zoötechnisch certificaat gelijk aan de geboortedatum in de I&R-database;
- Zijn afstammingsgegevens gewijzigd en verklaarbaar correct uitgevoerd door de fokkerijorganisatie van het dier wanneer deze reeds bekend is in TESonline;
- Voldoet het zoötechnisch certificaat aan de Verordening (EU) 2016/1012 en de Uitvoeringsverordening (EU) 2017/717.

Wanneer het aangeleverde zoötechnisch certificaat niet voldoet aan bovenstaande punten wordt de erkende fokkerijorganisatie verplicht het zoötechnisch certificaat te herstellen en opnieuw aan te leveren. Daarnaast wordt RVO.nl op de hoogte gesteld van de onvolkomenheden.

*Verdere onderbouwing is opgenomen in het document: **Fokreglement van Schapenstamboek TES.***

#### **7. Systeem voor registratie van de afstamming**

Beschrijf hoe u de afstamming van elk dier registreert en controleert. Geef hier ook aan of en hoe u de afstamming van dieren controleert als er sprake is van twijfel over de juistheid van de afstamming. Beschrijf ook welke procedure wordt toegepast als de afstamming niet correct blijkt.

## 8. Selectie- en fokdoelstellingen.

De selectie- en fokdoelstellingen van schapenstamboek TES bestaan uit:

- **Hoofdsectie**

Nakomelingen komen voor opname in de hoofdsectie in aanmerking als:

- Beide ouders zijn ingeschreven in de hoofdsectie van een stamboek;
- De moeder en grootmoeder aan moederszijde zijn ingeschreven in het hulpboek van een stamboek;
- De vader en beide grootvaders zijn ingeschreven in de hoofdsectie van een stamboek.

- **Hoofdsectie klasse volbloed erkenning (code V)**

Alle nakomelingen, welke voldoen aan onderstaande eisen, worden ingeschreven in de hoofdsectie en de klasse volbloed, anders worden ze ingeschreven in de hoofdsectie en de klasse register (code R).

- De rascode van het dier 100% witte Texelaar is. Ook wel weergegeven als TE100 of TE8;
- De dek- en geboorteberichten voor de betreffende ouderdieren akkoord bevonden zijn en op tijd zijn ingevoerd in TESonline;
- De ouderdieren bij het stamboek zijn geregistreerd in de hoofdsectie en de klasse volbloed;
- De ouderdieren steeds de vereiste exterieurkeuring hebben gehad;
- Uit de ouders geen blinde nakomelingen zijn geboren. Anders geregistreerd in de hoofdsectie en de klasse blind (code B);
- Voor ramlammeren gelden verder nog de voorwaarden dat, zowel de vader alsook de moeder is geregistreerd in de hoofdsectie en de klasse volbloed bij het stamboek.

- **Hoofdsectie klasse register (code R)**

De nakomelingen die niet voldoen aan de eisen voor registratie in de hoofdsectie en de klasse volbloed, maar wel de rascode van het dier 100% witte Texelaar bezitten, ook wel weergegeven als TE100 of TE8, worden ingeschreven in de hoofdsectie en de klasse register.

- **Hoofdsectie klasse afkeur (code AF)**

Een dier wordt ingeschreven in de hoofdsectie en de klasse afkeur (code AF), als één of meerdere onderdelen niet voldoen aan de minimale voorwaarden, zoals die zijn vastgelegd in de rasbeschrijving. Bij afkeuring wordt steeds een rapport opgemaakt, waarbij voor het betreffende onderdeel het getal 69 wordt ingevuld, als zijnde: onvoldoende. Wordt een ooi of ram, die reeds voorlopig is gekeurd bij de 2<sup>de</sup> voorlopige of definitieve keuring afgekeurd, dan worden/blijven de reeds verwekte nakomelingen ingeschreven in de hoofdsectie en de klasse volbloed. De nieuwe nakomelingen worden geregistreerd in de hoofdsectie en de klasse afkeur.

Een inspecteur heeft het recht te allen tijde een dier af te keuren, dat niet stamboekwaardig is.

- **Afkeuring**

Een dier wordt afgekeurd wanneer minimaal 1 van onderstaande genetische bijzonderheden of defecten worden geconstateerd, met een vermelding op het rapport:

- Varkensbek;
- Snoekbek;

- Ontbreken van één of twee teelballen bij het mannelijke geslacht;
- Eén of meerdere zwarte vlek(ken);  
Een dier wordt afgekeurd als een zwarte vlek, zowel op de bewolde als de onbewolde delen, groter is dan 5 cm doorsnee of een totale oppervlakte heeft groter dan 16 vierkante centimeter. Dit is te controleren m.b.v. een door het stamboek beschikbaar gesteld hulpmiddel. Tevens wordt een dier afgekeurd als er meerdere (twee of meer) zwarte vlekken aanwezig zijn op het dier, ongeacht de diameter, dit met uitzondering van de kop. Omdat het een type-afwijking is zal op het keuringsrapport bij het onderdeel “Type” het getal 69 worden ingevuld, als zijnde: onvoldoende.

Er wordt geadviseerd om dieren welke zijn afgekeurd uit te sluiten voor de stamboekfokkerij. De hoofdsectie en de klasse afkeur wordt steeds op alle officiële stukken van het stamboek bij het betreffende dier vermeld.

#### ○ **Afstraffingen**

Een dier wordt afgestraft wanneer minimaal 1 van onderstaande genetische bijzonderheden of defecten worden geconstateerd, met een vermelding op het rapport:

- Vos;
- Grimmel;
- Vale vlek;

Omdat het een type-afwijking is zal op het keuringsrapport bij het onderdeel “Type” één of meerdere punten in mindering worden gebracht.

#### ● **Hoofdsectie klasse blind (code B)**

- Met blinde nakomelingen worden die nakomelingen bedoeld, waarbij bij de geboorte één of beide oogbollen ontbreken of slechts in gereduceerde vorm aanwezig zijn (microftalmie);
- Uit onderzoek is gebleken, dat microftalmie erfelijk is en enkelvoudig recessief overerft. Hierop berusten de maatregelen, die genomen zijn om uitbreiding van microftalmie onder de Texelaarpopulatie te voorkomen en zo mogelijk uit te roeien;
- Blindgeboren nakomelingen moeten door de fokkerij binnen 48 uur bij de inspecteur (ook wel stamboekkeurder genoemd) worden gemeld. Tevens dient de eigenaar de fokker(s) van beide ouderdieren zo spoedig mogelijk te informeren;
- Blinde nakomelingen moeten worden gezien door een inspecteur of een dierenarts of een bestuurslid. In geval de blinde nakomeling gestorven is, dient de dode nakomeling 3x24 uur te worden bewaard;
- Blindgeboren nakomelingen moeten steeds in TESonline bij het geboortebericht worden vermeld. In het veld opmerkingen moet men “blind” zichtbaar maken;
- Van dieren die middels genonderzoek onderzocht zijn op microftalmie dient de uitslag door zowel de fokker die de dieren heeft laten onderzoeken alsmede de door RVO.nl aangewezen laboratoria gecommuniceerd te worden met het stamboek;
- Er wordt geadviseerd om rammen en ooien, die blindfactor drager zijn, uit te sluiten voor de stamboekfokkerij. In de stamboekadministratie wordt bij deze dieren de blindvererving aangeduid met de letter “B” of de letters “BD” van blinddrager. Deze aanduiding wordt steeds op alle officiële stukken van het stamboek bij het betreffende dier vermeld;
- Van dieren, die de factor “blind” vererven worden, vanaf het moment dat de factor zich openbaart, de nakomelingen ingeschreven in de hoofdsectie en de klasse blind (code B);

- Nakomelingen van “blind” verervende dieren, die reeds geboren zijn voor het seizoen waarin “blindheid” zich openbaart en reeds zijn opgenomen in de hoofdsectie en de klasse volbloed blijven in deze klasse geregistreerd. De nieuwe nakomelingen worden geregistreerd in de hoofdsectie en de klasse blind;
  - Van alle rammen en oaien, waarvan bekend is dat ze de factor “blind” vererven en waarvan reeds in een eerder stadium nakomelingen zijn geregistreerd, zullen de eigenaars hiervan zo spoedig mogelijk worden geïnformeerd;
  - De fokker en de eigenaar hebben het recht DNA-onderzoek te laten verrichten;
  - Van de dieren die negatief testen op microftalmie zal een maal in het jaar een lijst gepubliceerd worden in de TESSelaar. Tevens zal op het afstammingsbewijs van deze dieren de tekst “Blindfactorvrij” oftewel “BV” komen te staan;
  - Het dier dat als nakomelingen van “blind” verervende dieren is geregistreerd in de hoofdsectie en de klasse blind en negatief test op microftalmie zal worden ingeschreven in de hoofdsectie en de klasse volbloed.
- **Scrapie**
    - De dieren in het koppel die worden gegenotypeerd, zijn geïdentificeerd aan de hand van een bedrijfs- en volgnummer;
    - Er wordt geadviseerd om mannelijke dieren die het VRQ-allel dragen, binnen zes maanden na de bepaling van het genotype te slachten;
    - Er wordt geadviseerd om vrouwelijke dieren waarvan bekend is dat zij het VRQ-allel dragen, het bedrijf niet verlaten, behalve voor de slacht;
    - Voor deelname kan uitsluitende gebruikt worden gemaakt van de door RVO.nl aangewezen laboratoria;
    - TES mag, zonder het lid hiervan vooraf in kennis te stellen, resultaten van genotyperingen inzien en/of opvragen bij de deelnemende laboratoria;
    - Indien noodzakelijk zal een kopie van de originele laboratorium uitslag door de deelnemer opgestuurd worden naar TES;
    - Schapenstamboek TES kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor foute of onjuiste genotyperingen, alsmede het intrekken van het bedrijfscertificaat;
    - Claims van derden kunnen niet op TES verhaald worden.
- **Hoofdsectie klasse kleur (code K)**
    - Met blauwe, dassenkop en bonte dieren worden die dieren bedoeld, waarbij de rastypische kenmerken van een Blauwe Texelaar, Dassenkop Texelaar of Bonte Texelaar duidelijk zichtbaar zijn;
    - Nakomelingen die geboren worden als Blauwe Texelaar, Dassenkop Texelaar of Bonte Texelaar moeten door de fokker voor de 7<sup>de</sup> dag na de geboorte worden gemeld bij DAT;
    - Blauwe Texelaar, Dassenkop Texelaar of Bonte Texelaar worden ingeschreven in de hoofdsectie en de klasse kleur (code K). Daarnaast wordt bij de rascode "BT", "DK" of "BS" vermeld;
    - Nakomelingen die geboren worden uit een kruising tussen een Witte Texelaar en een Blauwe Texelaar, Dassenkop Texelaar of Bonte Texelaar worden ingeschreven in de hoofdsectie en de klasse kleur;
    - Witte Texelaar dieren, die blauwfactordrager zijn, dus waaruit blauwe of dassenkop nakomelingen worden geboren, in stamboekfokkerij aangeduid met de letters “BF”. Deze aanduiding wordt steeds op alle officiële stukken van het stamboek van het betreffende dier afgedrukt;

- Van alle dieren, waarvan bekend is dat ze de factor “blauw of dassenkop” vererven en waarvan reeds in een eerder stadium nakomelingen zijn geregistreerd, zullen de eigenaars hiervan zo spoedig mogelijk worden geïnformeerd.
- **Hoofdsectie klasse Booroola (code BO)**
  - Met booroola dieren worden die dieren bedoeld, waarbij in het vruchtbaarheidsgen (het "B-gen") van de Merino is in gefokt. Draggers van dit gen zijn veel vruchtbaarder dan niet-dragers;
  - De overerving van het Booroola-gen is vergelijkbaar met de wijze waarop de fokkerij op scrapie berust. Een homozygote ram ('dubbel-Booroola') zal altijd één van zijn Boorolagenen doorgeven aan zijn nageslacht: deze zijn daardoor allemaal heterozygoot ('enkel-Booroola');
  - Geadviseerd wordt om Booroola Texelaars uit te sluiten voor de stamboekfokkerij;
  - De dieren worden ingeschreven in de hoofdsectie en de klasse booroola (code BO). Deze aanduiding wordt steeds op alle officiële stukken van het stamboek bij het betreffende dier vermeld;
  - De fokker en de eigenaar hebben het recht DNA-onderzoek te laten verrichten;
  - Het dier dat als nakomelingen van “booroola” verervende dieren is geregistreerd in de hoofdsectie en de klasse booroola en negatief test op booroola zal worden ingeschreven in de hoofdsectie en de klasse volbloed.
- **Aanvullende sectie klasse hulp (code H)**

In de aanvullende sectie en klasse hulp kunnen worden ingeschreven uitsluitend die dieren, die van volbloed Texelaar afstamming zijn, doch waarvan door welke oorzaak dan ook het diernummer niet meer te achterhalen is. De dieren moeten een verplichte exterieurkeuring hebben ondergaan en zijn goedgekeurd. Of die dieren die niet voldoen aan de hoofdsectie. Mannelijke dieren uit moeders die zijn geregistreerd in de aanvullende sectie en de klasse hulp kunnen niet in de hoofdsectie worden geregistreerd. Vrouwelijke dieren uit moeders die zijn geregistreerd in de aanvullende sectie en de klasse hulp worden bij het voldoen aan de hoofdsectie geregistreerd in de hoofdsectie en de klasse register.
- **Evaluatiecriteria**
  - *Nakomelingenregistratie*  
Jaarlijks worden de stallijsten van alle leden gecontroleerd door de stamboekadministratie. Onjuistheden in de selectiedoelstelling worden gecorrigeerd. De lijsten worden nadien gearchiveerd.
  - *Visuele beoordeling, blinde lammeren, scrapie, kleur en/of booroola*  
De stamboekadministratie koppelt jaarlijks de dieren welke voldoen aan de niet gewenste selectiedoelstellingen, op gebied van visuele beoordeling, blinde nakomelingen, scrapie, kleur en/of booroola, terug aan de foktechnische commissie van schapenstamboek TES. De foktechnische commissie adviseert het bestuur en de leden om de selectiecriteria aan te passen dan wel uit te breiden.

*Verdere onderbouwing is opgenomen in het document: **Fokdoel en fokreglement van Schapenstamboek TES.***

**8. Selectie- en fokdoelstellingen**

Beschrijf de selectiedoelstellingen die zijn opgesteld. Dit zijn de doelstellingen met betrekking tot de kwalitatieve of kwantitatieve kenmerken van het ras. Als u gebruik maakt van selectie binnen het fokprogramma, dan beschrijft u welke evaluatiecriteria u toepast met het oog op deze doelstellingen.



**9. Informatie over precieze omstandigheden die creatie / reconstructie rechtvaardigen.**

Niet van toepassing.

**9. Informatie over precieze omstandigheden die creatie / reconstructie rechtvaardigen  
(artikel 19)**

Beschrijf, als het fokdoel creatie of reconstructie is, een gedetailleerd plan, waarin u onder meer termijnen noemt voor de opstelling van het nieuwe stamboek, en welke dieren u als basispopulatie beschouwd. Heeft u geen creatie of reconstructie als fokdoel? Dan hoeft u dit onderdeel niet op te nemen.

## 10. Prestatieonderzoek. (Artikel 25, 26, 27, 28, 29 en Bijlage III)

Binnen het prestatieonderzoek zijn er vier onderzoeken gedefinieerd. Echter schapenstamboek TES voert niet alle onderzoeken uit.

### I. Exterieuronderzoek

- ***Wijze van gegevensverzameling***

Het stamboek kent een najaarsinspectie. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd door de inspecteurs (ook wel stamboekkeurder genoemd). De najaarsinspectie is bedoeld voor het uitvoeren van de verschillende exterieuronderzoeken. De kenmerken waarop wordt gekeurd zijn: Kop, Ontwikkeling, Bepiering, Evenredigheid, Type, Beenwerk, Vacht en Algemeen Voorkomen. Daarnaast worden bij de mannelijke dieren ook de: Hoogte, Lengte en Borstdiepte gemeten. Voor de vrouwelijke dieren is dit optioneel.

De inspectie wordt uitgevoerd in de periode eind september / half december. Ieder bedrijf komt in deze periode in aanmerking voor één bedrijfsbezoek. Dit bezoek wordt uitgevoerd, nadat een lid door middel van een opgave kaart/elektronisch kenbaar heeft gemaakt dat hij schapen aanbiedt voor een exterieurkeuring. De opgavenkaarten dienen steeds voor 1 augustus te worden ingezonden aan het bestuurslid met takenpakket Foktechnische zaken. Het bestuurslid met takenpakket Foktechnische zaken, contactpersoon van de keuringsregio en de inspecteur stemmen samen de datum van het inspectiebezoek af.

De inspecteur registreert in tweevoud schriftelijk het diernummer, de exterieurgegevens en eventueel geconstateerde genetische bijzonderheden of defecten op de daartoe ontwikkelde inspectieformulieren. Voor verdere modernisering is een APP ontwikkeld om digitaal de exterieurgegevens te registreren. Deze vernieuwde methodiek bevindt zich in een pilotfase.

Er zijn door het stamboek zes inspecteurs aangesteld. De werkgebieden zijn opgedeeld in onderstaande gebieden:

- Zuid Nederland en België;
- West Nederland;
- Noord en Oost Nederland.

Verder vindt er jaarlijks een inspectiedag plaats die wordt georganiseerd en geleid door de werkgroep foktechnische zaken.

- ***Wijze van registratie, validatie, communicatie van gegevens***

Een versie van het inspectieformulier wordt verstrekt aan de eigenaar. De andere versie wordt verstuurd aan de dieradministratie van TES. De dieradministratie van TES verwerkt de exterieurgegevens in TESonline en archiveert de gegevens. Hierna heeft het lid de beschikking over een zoötechnisch certificaat en stallijst waarop de nieuwe exterieurgegevens zichtbaar zijn.

Er vinden verschillende validatie plaats. Zo vindt er validatie plaats op het diernummer en geslacht t.o.v. de registratie in TESonline door de dieradministrateur. Na verwerking van de inspectiegegevens worden verschillende rapporten opgesteld. Deze rapporten worden gebruikt voor validatie alsook voor communicatiedoeleinden.

- ***Toepassing gegevensverzameling in het kader van selectiedoelstellingen***

De beschikbaar gestelde rapporten kunnen door de leden gebruikt worden als selectiedoelstelling. Er wordt geadviseerd om dieren met geconstateerde genetische bijzonderheden of defecten tijdens het exterieuronderzoek uit te sluiten voor de stamboekfokkerij.

- ***ICAR certificering***

Niet van toepassing.

## **II. Vleesproductie**

Schapenstamboek TES heeft geen specifiek prestatieonderzoek op vleesproductie. Er wordt alleen gekeken middels het interieuronderzoek naar het punt bespiering.

## **III. Melkcontrole**

Schapenstamboek TES bezit geen dieren met extreme melkgift, waardoor melk wordt gebruikt voor de consumptie. De melkgift wordt volledig gebruikt voor de geboren lammeren.

## **IV. Voortplanting en diergezondheid**

- ***Wijze van gegevensverzameling***

- *Voortplanting:*

Alle leden beschikken over de mogelijkheid om de voortplanting gegevens te registreren in TESonline. Men dient zowel dek- als geboortegegevens te registreren in TESonline. De dieradministratie kan altijd benaderd worden voor hulp bij het invoeren van de gegevens.

- *Diergezondheid:*

De diergezondheidsgegevens worden verzameld met een inlijffunctie bij de erkende laboratoria of middels door het lid aangeleverd onderzoeksrapport.

- ***Wijze van registratie, validatie, communicatie van gegevens***

- *Voortplanting:*

Bij de invoer van een dekking moet de dekdatum of dekperiode te worden geregistreerd in TESonline. Daarnaast moet de paringswijze (natuurlijke dekking of kunstmatige inseminatie) en de eventuele gebruik van hormonen worden vastgelegd. Bij de invoer van een geboorte moet het uniek levensnummer, stamboeknummer, de geboortedatum, vader en moeder worden vastgelegd in TESonline. De eventuele broer(s), zus(sen) en/of dode vruchten van de moeder in de vergelijkbare worp moeten ook worden geregistreerd. Zaken als geboorteverloop, geboortegewicht, scrapie genotype zijn geen verplichte onderdelen bij de registratie van een geboorte.

Validatie vindt plaats door de dieradministratie door middel van controle op de geboortelijst alsook op de stallijst. In TESonline is het voor leden niet mogelijk om dekgegevens in te voeren in de periode tussen 1 januari en 1 juli. Voor het invoeren van geboorte gegevens is dit niet mogelijk tussen 1 juli en 1 januari. Wijzigingen moeten nadien altijd gemeld worden bij de dieradministratie van TES (ook wel DAT genoemd). Deze worden beoordeeld door DAT (bijv. match dekdatum met geboortedatum) en digitaal opgeslagen in het archief. De inspecteur is bevoegd om tijdens de dek- en geboorteperiodes controles uit te voeren en **kan** het stamboek DNA laten afnemen.

- **Gezondheid:**  
De onderzoeksresultaten voor scrapie genotype en blindfactor worden geregistreerd in TESonline in combinatie met de uitslagdatum.
- ***Toepassing gegevensverzameling in het kader van selectiedoelstellingen***  
Leden zijn zelf verantwoordelijk om de juiste keuze te maken omtrent deze onderwerpen. Waarbij men de geldende richtlijnen van het stamboek moet volgen.
- ***ICAR certificering***  
Niet van toepassing.

*Verdere onderbouwing is opgenomen in het document: **Fokreglement van Schapenstamboek TES.***

#### **10. Prestatieonderzoek (artikel 25, 26, 27, 28, 29 en Bijlage III)**

Als u kenmerken van dieren meet en registreert die verband houden met de selectie- en fokdoelstellingen in het fokprogramma, dan valt dit onder prestatieonderzoek. Hieronder vallen bijvoorbeeld ook keuringen of inspecties als u de uitslag gebruikt om de dieren in te delen in een onderdeel van het stamboek of als u de uitslag op het certificaat vermeldt. Voert u geen keuringen of inspecties uit? Dan hoeft u dit onderdeel niet op te nemen.

**a. *Wijze van gegevensverzameling***

Vermeld tenminste op welke wijze, wanneer en door wie de gegevens worden verzameld.

**b. *Wijze van registratie, validatie, communicatie van gegevens***

Beschrijf hoe de gegevens worden geregistreerd en in welk systeem. Beschrijf ook hoe de kwaliteit van de gegevens wordt gewaarborgd. U geeft aan op welke wijze diereigenaren de gegevens ontvangen.

**c. *Toepassing gegevensverzameling in het kader van selectiedoelstellingen***

Beschrijf hoe de gegevens worden gebruikt voor selectie of voor de toepassing van selectiedoelstellingen die u heeft opgesteld en heeft opgenomen in het fokprogramma.

**d. *ICAR certificering***

Als u ICAR gecertificeerd bent, dan meldt u dat in het fokprogramma. Indien van toepassing voegt u het ICAR certificaat toe.

## 11. Genetische evaluatie. (Artikel 25, 26, 27, 28, 29 en Bijlage III)

Schapenstamboek TES 2-jaarlijks een fokwaardenschatting uit op de genetische evaluatie van de vruchtbaarheid.

- **Informatie, gegevens en herkomst voor fokwaardenschatting**

Aan de hand van een diermodel wordt de fokwaardenschatting voor vruchtbaarheid berekend. Hiervoor is de volgende informatie noodzakelijk:

- Ooi

- Leeftijd van het dier;
- Worpnummer;
- Werpdatum;
- Gemiddelde gecorrigeerde worpgrootte voor het bedrijf;
- Testindex ooi;
- Index moeder;
- Index vader.

- Ram

- Testindex dochter(s);
- Vruchtbaarheidsindex dochters moeder;
- Index moeder;
- Index vader.

Alle inputgegevens zijn afkomstig uit TESonline en de resultaten worden opgeslagen in TESonline, waarna ze zichtbaar zijn voor het lid in de zoötechnische certificaten alsook op de stallijst.

- **Wijze van genetische en genomische evaluatie**

Tijdens de fokwaardenschatting worden de volgende effecten en structuren gecorrigeerd:

- Leeftijd ooi in combinatie met aantal worpen;
- Geboortedatum lam;
- Gemiddelde worpgrootte Witte Texelaar;
- Afstammingsindex wegingsfactor;
- Testindex wegingsfactor;
- Leefmilieu.

- **Methode voor meten betrouwbaarheid geschatte fokwaarden**

De betrouwbaarheid van de geschatte fokwaarden voor een ooi wordt gemeten aan de hand van het aantal worpen van de ooi of aan het aantal worpen van de moeder, wanneer de ooi zelf nog geen worp heeft verricht. De betrouwbaarheid van de geschatte fokwaarden voor een ram wordt gemeten aan de van het aantal eerste keer werpende dochters.

- **ICAR certificering**

Niet van toepassing.

Verdere onderbouwing is opgenomen in het document: **Fokwaardenschatting van Schapenstamboek TES.**

**11. Genetische evaluatie** (artikel 25, 26, 27, 28, 29 en Bijlage III)

Bij een genetische evaluatie schat u het verwachte effect van het genotype van een dier op een bepaalde eigenschap van nakomelingen. Gebruikt u de uitslagen uit het prestatieonderzoek om dieren te rangschikken op hun genetische waarde (fokwaarde)? Dan valt dit onder genetische evaluatie. Voert u geen genetische evaluatie uit? Dan hoeft u dit onderdeel niet op te nemen.

*a. Beschrijving van informatie en gegevens die worden meegenomen in de fokwaardenschatting, en herkomst daarvan*

Vermeld welke kenmerken u meeneemt in de genetische evaluatie. Beschrijf ook welke informatiebronnen (dier zelf, nakomelingen, broers en zussen, etc.) worden meegenomen in de berekening en wat de herkomst is van deze gegevens: prestatieonderzoek, genomische informatie, of volgens een andere wetenschappelijk aanvaardbare methode. U toont aan dat u alleen gevalideerde gegevens meeneemt in de evaluatie.

*b. Wijze van genetische en genomische evaluatie*

Beschrijf de statische methode die wordt gebruikt voor de genetische en/of genomische evaluatie. U laat hierbij zien dat u corrigeert voor omgevingseffecten en de gegevensstructuur.

*c. Methode voor meten van betrouwbaarheid geschatte fokwaarden*

Beschrijf hoe u de betrouwbaarheid van de fokwaarden berekend.

*d. ICAR certificering*

Als u ICAR gecertificeerd bent, dan meldt u dat in het fokprogramma. Indien van toepassing voegt u het ICAR certificaat toe.

## 12. Indeling van het stamboek. (artikel 15, 16, 17, 18, 19, 20 en 21)

De indeling van het stamboek is binnen schapenstamboek TES als volgt:

- **Onderverdeling in hoofdsectie en aanvullende secties.**  
Het stamboek is ingedeeld in één hoofdsectie en één aanvullende sectie.
- **Onderverdeling in klassen van de hoofdsectie.**  
Binnen de hoofdsectie kent het stamboek zes klassen namelijk de klasse volbloed (strengste criteria), de klasse register, de klasse afkeur, de klasse blind, de klasse kleur en de klasse booroola. Bij de aanvullende sectie kent het stamboek één klasse namelijk hulp (laagste criteria).
- **Voorschriften, criteria en procedures voor opname en opwaardering van dieren in de hoofdsectie, aanvullende sectie en de verschillende klassen.**
  - **Hoofdsectie klasse volbloed.**  
Dieren komen voor opname in de hoofdsectie en de klasse volbloed in aanmerking als:
    - De rascode van het dier 100% witte Texelaar is. Ook wel weergegeven als TE100 of TE8;
    - De dek- en geboorteberichten voor de betreffende ouderdieren akkoord bevonden zijn en op tijd zijn ingevoerd in TESonline;
    - De ouderdieren bij het stamboek zijn geregistreerd in de hoofdsectie en de klasse volbloed;
    - De ouderdieren steeds de vereiste exterieurkeuring hebben gehad;
    - Uit de ouders geen blinde lammeren zijn geboren;
    - De registratie van een dier in de hoofdsectie en de klasse volbloed bij een andere fokkerijorganisatie van Texelaars (schapen) wordt door het schapenstamboek TES overgenomen, mits ze voldoen aan de gestelde eisen van de stamboekregistratie van het schapenstamboek TES. Bij het niet voldoen aan de gestelde eisen van de stamboekregistratie van het schapenstamboek TES wordt het dier in het betreffende boek en bijbehorende klasse van schapenstamboek TES ingedeeld.
  - **Hoofdsectie klasse register.**  
Dieren komen voor opname in de hoofdsectie en de klasse register in aanmerking als:
    - De rascode van het dier 100% witte Texelaar is. Ook wel weergegeven als TE100 of TE8;
    - Mannelijke dieren geboren uit een moeder die niet is opgenomen in de hoofdsectie en de klasse volbloed;
    - De ouderdieren niet de vereiste exterieurkeuring hebben gehad;
    - Vrouwelijk dieren geboren uit een moeder die is opgenomen in de hoofdsectie en de klasse register worden enkel opgenomen in de hoofdsectie en de klasse volbloed, wanneer zowel de vader als de grootvaders in de hoofdsectie en de klasse volbloed zijn opgenomen.
  - **Aanvullende sectie klasse hulp.**  
In de aanvullende sectie en klasse hulp kunnen worden ingeschreven uitsluitend die dieren, die van volbloed Texelaar afstamming zijn, doch waarvan door welke oorzaak dan ook het diernummer niet meer te achterhalen is. De dieren moeten een verplichte exterieurkeuring hebben ondergaan en zijn goedgekeurd. Of die dieren die niet voldoen aan de hoofdsectie.

Mannelijke dieren uit moeders die zijn geregistreerd in de aanvullende sectie en de klasse hulp kunnen niet in de hoofdsectie worden geregistreerd. Vrouwelijke dieren uit moeder en grootmoeder aan moederszijde die zijn geregistreerd in de aanvullende sectie en de klasse hulp worden bij het voldoen aan de hoofdsectie geregistreerd in de hoofdsectie en de klasse register.

- **Voorwaarde voor aanvaarding fokdieren bij zowel natuurlijke dekking alsook voor kunstmatige inseminatie.**

- ***Mannelijke dieren:***

- Ze opgenomen zijn in de hoofdsectie;
- Ze een voorlopige en/of 2<sup>de</sup> voorlopige en/of definitieve exterieurkeuring hebben ondergaan en zijn goedgekeurd;
- Ze in de hoofdsectie bij een andere fokkerijorganisatie van Texelaars zijn ingeschreven en voldoen aan het fokdoel van het schapenstamboek TES;
- Wanneer kan worden aangetoond dat deze in het verleden in staat zijn geweest, oaien probleemloos op natuurlijke wijze te bevruchten, mogen voor kunstmatige inseminatie worden ingezet;
- Bij kunstmatige inseminatie een DNA profiel bekend is.

- ***Vrouwelijke dieren:***

- Ze opgenomen zijn in de hoofdsectie of hulpboek;
- Voor eicellen voor embryotransplantatie moeten de vrouwelijke dieren opgenomen zijn in de hoofdsectie;
- Ze een voorlopige en/of definitieve keuring hebben ondergaan en zijn goedgekeurd;
- Ze in de hoofdsectie of aanvullende sectie bij een andere fokkerijorganisatie van Texelaars zijn ingeschreven en voldoen aan het fokdoel van het schapenstamboek TES;
- Bij embryotransplantatie een DNA profiel bekend is.

- **Verbod op reproductietechnieken.**

Er wordt een verbod op een reproductietechniek gehanteerd, wanneer er een wettelijk verbod van kracht is binnen de lidstaat waar de reproductietechniek van toepassing is.

*Verdere onderbouwing is opgenomen in het document: **Fokreglement van Schapenstamboek TES.***



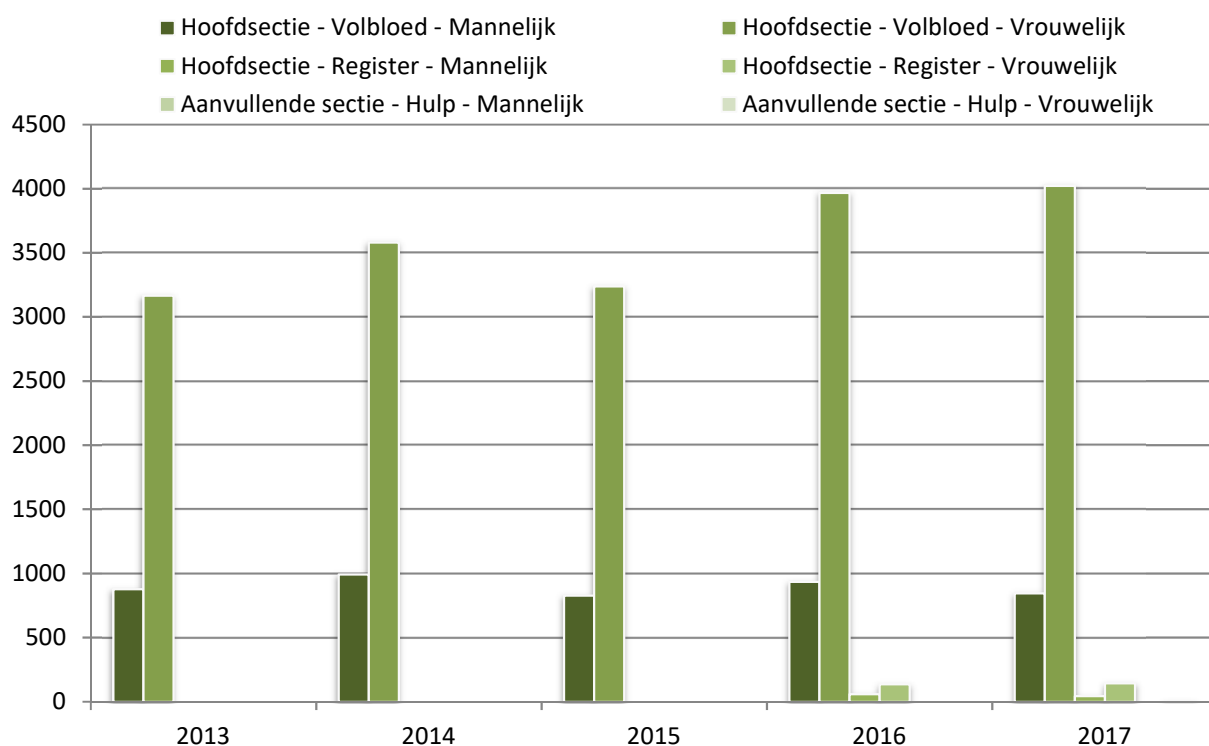
## **12. Indeling van het stamboek (artikel 15, 16, 17, 18, 19, 20 en 21)**

- a. *Onderverdeling in hoofdsectie en aanvullende secties*  
Geef aan hoe u het stamboek heeft ingedeeld. U geeft aan of er sprake is van één of meer aanvullende secties. Vermeld ook welke benaming u gebruikt voor deze secties.
- b. *Onderverdeling in klassen van de hoofdsectie*  
Geef aan of u de hoofdsectie verder heeft onderverdeeld in klassen. Vermeld ook welke benaming u gebruikt voor deze klassen.
- c. *Voorschriften, criteria en procedures voor opname van dieren in hoofdsectie en aanvullende secties*  
Beschrijf de voorschriften die u hanteert voor opname van dieren in de hoofdsectie en aanvullende sectie(s). Hanteert u een kruisingsprogramma om een ander ras in de populatie te kruisen? Beschrijf dit dan hier.
- d. *Voorschriften, criteria en procedures voor opname in klassen binnen hoofdsectie*  
Als u de hoofdsectie in klassen heeft opgedeeld, beschrijf dan de voorschriften die u hanteert voor opname van dieren in elke klasse.
- e. *Procedure voor opwaardering nakomelingen van dieren uit aanvullende sectie naar hoofdsectie*  
Als er sprake is van een of meerdere aanvullende sectie(s) dan beschrijft u op welke wijze nakomelingen van dieren die in deze sectie staan kunnen worden ingeschreven in de hoofdsectie.
- f. *Voorwaarden voor aanvaarding fokdieren voor natuurlijke dekking*  
Beschrijf in het fokprogramma welke voorwaarden u stelt aan dieren om in aanmerking te komen voor natuurlijke dekking.
- g. *Voorwaarden voor aanvaarding fokdieren voor kunstmatige inseminatie*  
Vermeld welke voorwaarden u heeft opgesteld voor het aanvaarden van sperma, eicellen en embryo van fokdieren.
- h. *Verbod reproductietechnieken*  
Als u een verbod op bepaalde reproductietechnieken hanteert, bijvoorbeeld kunstmatige inseminatie of embryotransplantatie, dan vermeldt u dat hier.

### 13. Voldoende fokdieren en fokkers.

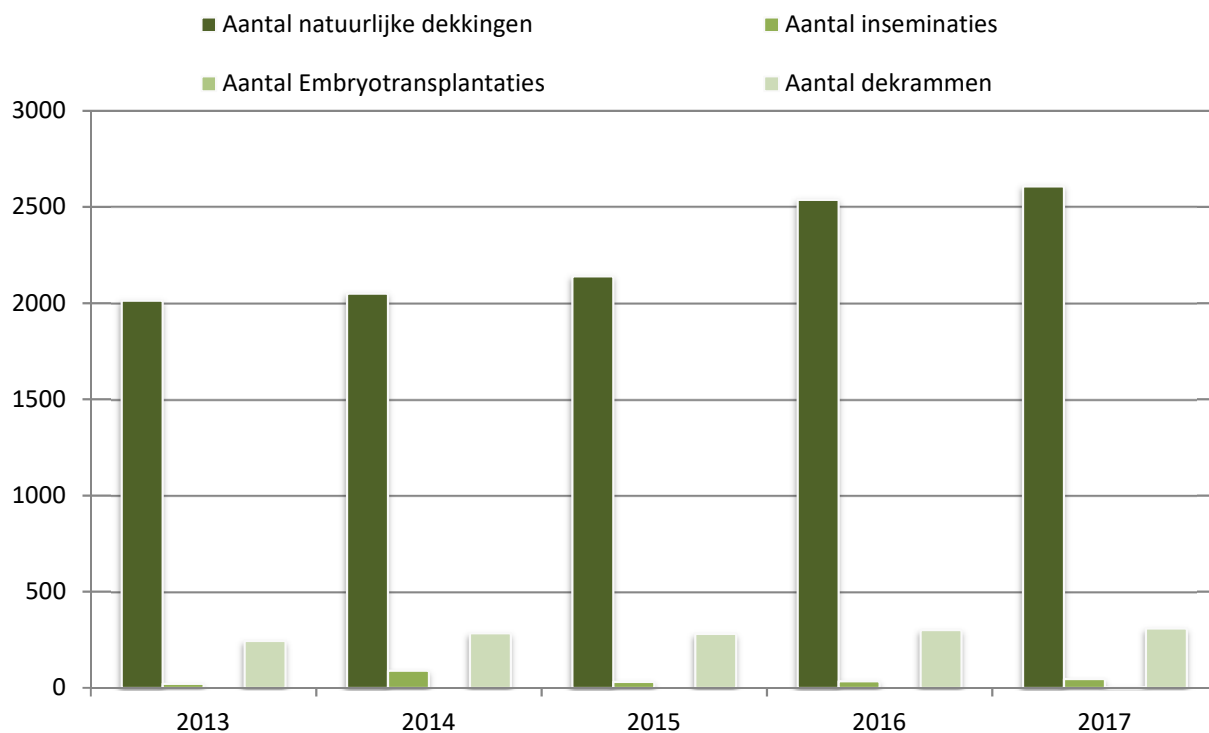
De omvang in fokdieren en fokkers van schapenstamboek TES in jaargang 2017 bestaat uit:

- **Het aantal ingeschreven dieren in het stamboek (meetmoment 1 december):**

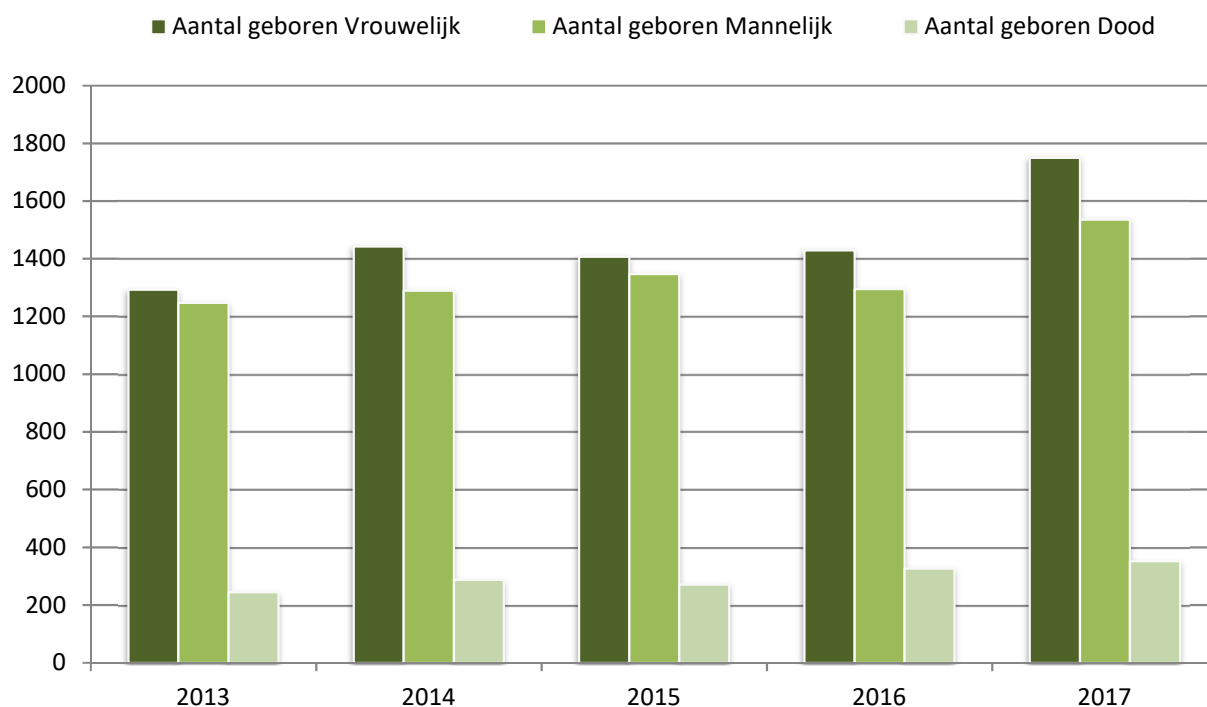


\* Vanaf 2016 onderscheid gemaakt in verschillende secties binnen de hoofdsectie en de aanvullende sectie.

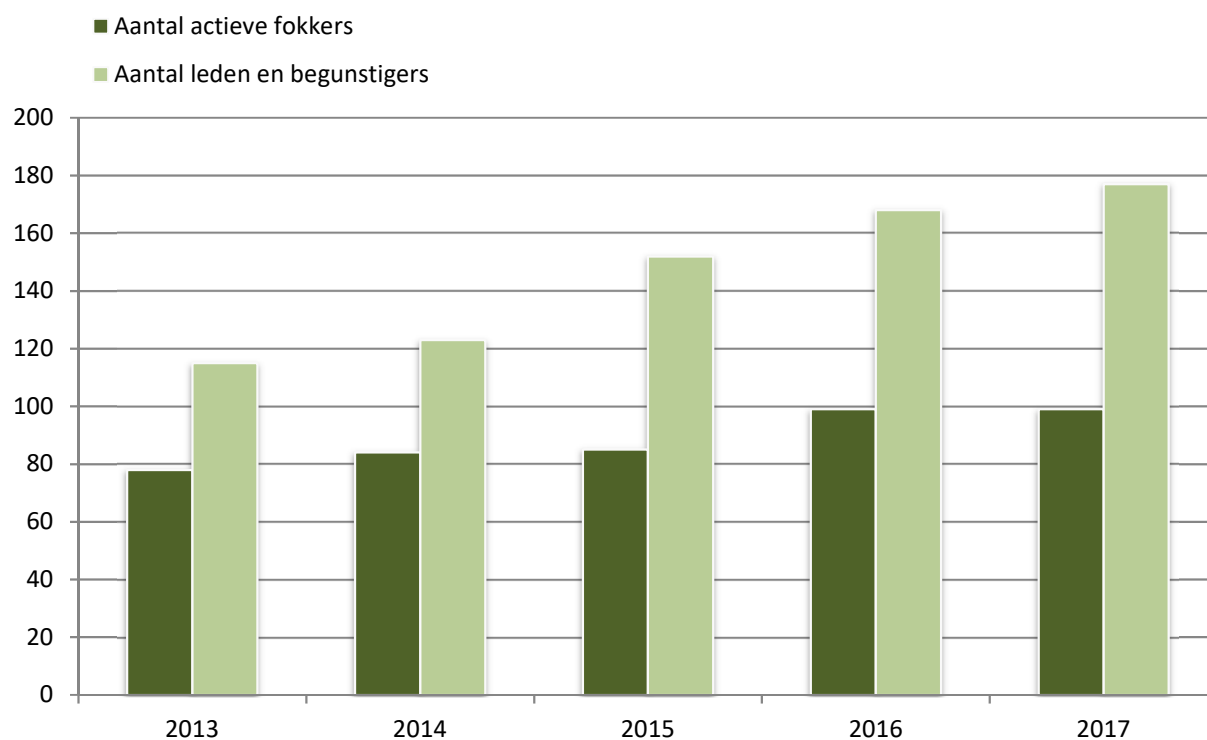
- **Het aantal dieren ingezet in de fokkerij:**



- **Het aantal geboren dieren:**



- **Het aantal leden:**



- **Het beleid op het gebied van inteeltproblematiek en erfelijke gebreken:**

Jaarlijks wordt met behulp van de applicatie PopReport van Institute of Farm Animal Genetics het inteelt percentage van de gehele populatie berekend. Wanneer het inteeltpercentage stijgt boven de 1% moeten de leden meer onverwante vaderdieren inzetten tijdens de dekperiode. Erfelijke gebreken worden geregistreerd in TESonline. Dieren welke genetische bijzonderheden of defecten bezitten worden ingeschreven respectievelijk

ingeschreven in de hoofdsectie en de klasse afkeur, blind of booroola. Er wordt geadviseerd om dieren met genetische bijzonderheden of defecten als ook het scrapie VRQ allel uit te sluiten voor de stamboekfokkerij.

### **13. Voldoende fokdieren en fokkers**

- a. *Aantal ingeschreven dieren in stamboek*  
Vermeld het aantal mannelijke en vrouwelijke dieren dat in elke klasse en sectie staat ingeschreven.
  - b. *Aantal dekkingen*  
Vermeld het aantal dekkingen dat in het afgelopen jaar heeft plaatsgevonden. Ook beschrijft u de trend van de afgelopen jaren (toename of afname).
  - c. *Aantal inseminaties*  
Vermeld het aantal kunstmatige inseminaties dat in het afgelopen jaar heeft plaatsgevonden. Ook beschrijft u de trend van de afgelopen jaren (toename of afname).
  - d. *Aantal mannelijke dieren ingezet voor de fokkerij*  
Vermeld het aantal mannelijke dieren dat in het afgelopen jaar is ingezet voor de fokkerij. Als dit minder dan 15 dieren zijn, dan vermeldt u ook het aantal dekkingen en/of inseminaties per dier. Ook beschrijft u de trend van de afgelopen jaren (toename of afname).
  - e. *Aantal vrouwelijke dieren ingezet voor de fokkerij*  
Vermeld het aantal vrouwelijke dieren dat in het afgelopen jaar is ingezet voor de fokkerij. Ook beschrijft u de trend van de afgelopen jaren (toename of afname).
- 
- f. *Aantal geboren dieren*  
Vermeld het aantal dieren dat het afgelopen jaar is geboren. Ook beschrijft u de trend van de afgelopen jaren (toename of afname).
  - g. *Beleid inteeltproblematiek en erfelijke gebreken*  
Als u inteeltbeleid heeft opgesteld voegt u dat hier toe. Ook als u beleid heeft opgesteld rond erfelijke gebreken voegt u dat hier toe.
  - h. *Aantal actieve fokkers*  
Vermeld het aantal fokkers dat actief is binnen uw organisatie. U geeft ook aan of er sprake is van een toename of afname.
  - i. *Aantal leden / aangeslotenen*  
Vermeld het totaal aantal leden of aangeslotenen van uw organisatie. U geeft ook aan of er sprake is van een toename of afname.

#### **14. Afgifte zoötechnische certificaten.** *(Artikel 30 en Uitvoeringsverordening 2017/717)*

De door schapenstamboek TES afgegeven certificaten voldoen aan de 'Verordening (EU) 2016/1012' en de 'Uitvoeringsverordening (EU) 2017/717'. De volgende certificaten worden afgegeven:

- Zoötechnisch certificaat;
- Sperma certificaat;
- Embryo certificaat (Uitgezonderd Nederland).

Het actieve lid welke is aangesloten bij schapenstamboek TES heeft de mogelijkheid om via het systeem 'TESonline' van zijn actieve dieren een zoötechnisch certificaat af te drukken, welke voldoet aan de 'Verordening (EU) 2016/1012' en de 'Uitvoeringsverordening (EU) 2017/717', voor de handel in (raszuivere) fokdieren.

Er worden geen certificaten afgegeven door derden.

#### **14. Afgifte zoötechnische certificaten** *(artikel 30 en Uitvoeringsverordening 2017/717)*

*a. Beschrijving welke certificaten worden afgegeven*

Vermeld welke certificaten u afgeeft: zoötechnische certificaten voor dieren, sperma, eicellen of embryo's.

*b. In geval afgifte door spermacentrum / embryoteam*

Vermeld de naam en contactgegevens van de organisatie waar het om gaat. Vermeld ook de methode die de organisatie hanteert omtrent de afgifte van zoötechnische certificaten.

## 15. Uitvoering fokprogramma. (Artikel 8)

De uitvoering van het fokprogramma wordt gedaan door interne medewerkers met behulp van beschikbare faciliteiten en apparatuur.

- **Medewerkers:**

De uitvoering van de beschreven activiteiten in het fokprogramma wordt enkel verricht door leden van het stamboek.

- ***Stamboekadministratie:***

De stamboekadministratie (ook wel dieradministratie genoemd) wordt verricht door drie medewerkers waarbij één medewerker sinds 2006 de leiding heeft over de uit te voeren activiteiten binnen de dieradministratie. Naast de jaarlijkse bijscholing van de medewerkers bij de software leverancier worden alle wijzigingsvoorstellen door een medewerker in een acceptatieomgeving getest alvorens deze in productie worden genomen.

- ***Stamboekkeurder (ook wel inspecteur genoemd):***

De keuringen van dieren op het gebied van exterieur en fokkerij worden verricht door zes medewerkers. Jaarlijks vind er in samenwerking met de foktechnische commissie een bijscholing plaats. Bij afwezigheid van twee opeenvolgende bijscholing wordt er geen gebruik gemaakt van de betreffende medewerker in het komende inspectieseizoen. Nieuwe medewerkers volgen een opleidingstraject alvorens ze als medewerker worden toegevoegd.

- **Beschikbare faciliteiten en apparatuur:**

- ***TESonline:***

Alle actieve fokkers hebben de beschikking tot hun eigen online systeem 'TESonline'. Hiermee kunnen de afstamming en lijsten van (eigen) dieren raadplegen en afdrukken. Daarnaast hebben ze de beschikking om zelfstandig dekkingen, geboortemeldingen, behandelingen en mutatie te verrichten waarbij er een koppeling aanwezig is met de I&R-database voor de Nederlandse actieve fokkers.

De medewerkers van de stamboekadministratie hebben de beschikking en rechten tot een uitgebreid online systeem 'TESonline admin'. Hiermee heeft men zicht op alle dieren in de database alsook toegang tot extra lijsten. De medewerker kan tevens aanpassingen doorvoeren in de dieradministratie.

- ***Tablet met app voor exterieurkeuring:***

Om de werkdruk bij de stamboekadministratie te verminderen is een app ontwikkeld waarmee de inspecteur direct digitaal de resultaten van de exterieurkeuring kan verwerken. De app kan tevens communiceren met het online systeem 'TESonline'. Daarnaast heeft de inspecteur een extra hulpmiddel beschikbaar voor de controle van de afstamming.

- **Uitbesteding activiteiten:**

Er worden geen activiteiten uitbesteed aan derden.

*Verdere onderbouwing is opgenomen in het document: **Huishoudelijk reglement en ledenlijst van Schapenstamboek TES.***

## **15. Uitvoering fokprogramma (artikel 8)**

### *a. Beschrijving medewerkers*

Beschrijf op welke wijze de kwaliteit van de activiteiten die u uitvoert is gewaarborgd. U kunt hierbij de opleiding of kwalificaties noemen van medewerkers. Ook kunt u benoemen of er scholing plaatsvindt. Het gaat hier bijvoorbeeld om medewerkers die de stamboekadministratie bijhouden en medewerkers die dieren keuren.

### *b. Beschrijving beschikbare faciliteiten en apparatuur*

Vermeld of u over geschikte faciliteiten en apparatuur beschikt om het fokprogramma uit te voeren. Het gaat hier bijvoorbeeld om een online systeem dat u gebruikt voor de administratie of een afleesapparaat voor chipnummers.

### *c. In geval van uitbesteding activiteiten*

Vermeld per activiteit die u uitbesteedt, naam en contactgegevens van de organisatie aan wie dit is uitbesteed. Onder activiteiten vallen bijvoorbeeld de stamboekadministratie, het uitvoeren van keuringen of het berekenen van fokwaarden. U verklaart dat er geen belangenconflict is tussen de organisatie aan wie u dit heeft uitbesteed en de economische activiteiten van fokkers.